

Sørfold kommune

Handlingsplan for forebygging av mobbing og krenkende atferd

1.0 Innledning.

Mobbing og krenkende atferd kan oppstå der mennesker møtes.

I møtet mellom mennesker, er det
noen som mangler respekt for andres annerledeshet,
noen som mangler sosial forstand og ferdighet til å skjønne hva som krenker andre og
noen som kompenserer for sin egen utrygghet eller utilstrekkelighet ved å gjøre
hverdagen vanskelig for andre.

Arbeid og innsats mot mobbing foregår verden rundt. I Norge er Manifest mot mobbing det sentrale dokument som for alvor har gitt signal om økt innsats mot krenkelse av medmennesker.

Denne planen skal være Sørfold kommunes fellesgrunnlag for arbeid mot mobbing og krenkende atferd både i samsvar med

- AML/Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i arbeidslivet
- målsettingen i Manifest mot mobbing,

Mobbing og krenkende atferd

Plan for forebyggende arbeid i Sørfold.

- intensjonene i Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler,
- Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten og
- Opplæringsloven, §9A.

- *Planen omfatter arbeidstakere/ ansatte i Sørfold kommune og brukere av tjenester som kommunen yter. Planen gir forpliktelser både overfor brukerne, tjenesteyterne, arbeidstakere og arbeidsgiver eller de som representerer arbeidsgiver.*

- *Planen forplikter til aktivt arbeid på tvers av fagområdene i kommunen. Det forutsetter både initiativ til å søke andres fagkompetanse og å legge aktivt til rette for at andre fagområder kan utføre en tjeneste som gir best mulig resultat for brukerne.*

- *Sørfold kommune vil stille krav til kvaliteten på det arbeid som utføres for å skape arbeidsmiljø og tjenestemiljø som fremmer den enkeltes helse og utvikling fysisk, sosialt og psykisk.*

- *Kommunen vil prioritere støtte til fritidstiltak som settes i gang gjennom frivillig sektor til lag og foreninger som har en klar holdning til mobbing og krenkende atferd eller har en tydelig inkluderende profil.*

2.0 Definisjoner.

Krenkende atferd:

Krenkende atferd er en fellesbetegnelse på alle former for atferd som uoverlagt eller tilsiktet rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Krenkende atferd kan skje som enkelthandlinger eller gjentatt. Krenkende atferd er handling som utføres uten respekt for den andres integritet.

Mobbing:

Mobbing er aggressiv eller ondsinnet atferd som gjentar seg og varer over en viss tid i en mellommenneskelig relasjon som er preget av en viss ubalanse i styrke- eller maktforhold. Mobbing inntreffer ofte uten noen aktiv provokasjon fra offerets side.

Det er en negativ eller aggressiv atferd når noen med vilje påfører en annen person skade eller smerte ved fysisk kontakt, ved ord eller på andre måter.

Mobbing og krenkende atferd Plan for forebyggende arbeid i Sørfold.

Diskriminering:

Diskriminering innebærer at en person blir dårligere behandlet eller trakassert, for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsnivå, trostilknytning, hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse. Diskriminering kan være enten direkte eller indirekte.

Rasisme:

Rasisme omfatter diskriminering på grunnlag av "rase", hudfarge eller etnisk opphav.

3.0 Mål for arbeidet mot mobbing i Sørfold Kommune.

Å skape arbeids- og tjenesteytende miljøer der null toleranse overfor mobbing eller andre krenkelser er reell og en selvfølge

3.1 Utgangspunkt.

- ❖ Arbeidsplasser, omsorgsinstitusjoner/-boliger, barnehager, skoler, kulturskole, fritidsklubber og skolefritidsordninger er offentlige rom. Der er det verdien som er fastsatt gjennom de styrende offentlige dokumenter som skal gjelde. Personlige meninger eller normer kan ikke sette disse til side. Unnlattelse av å følge opp fastsatte verdimål er jevngodt med å sette disse til side.
- ❖ Hva som oppleves krenkende, varierer ut fra den enkeltes tidligere erfaringer og bakgrunn.
- ❖ Enkelte typer krenkende atferd kan være særlig vanskelige å oppdage eller hindre. Det gjelder for eksempel sosial isolering, usynliggjøring eller andre former for psykisk krenkende atferd. Disse formene for mobbing skal derfor ha særlig oppmerksomhet.

Mobbing og krenkende atferd

Plan for forebyggende arbeid i Sørfold.

- ❖ Ingen former for personlig særpreg eller avvik gir rett til å unnskyldes eller unnlates å gripe inn overfor en mobber. Det skal være null toleranse overfor alle former for krenkende atferd.

4.0 Kommunens krav

A. Til arbeidsmiljøet

Krav til den enkelte	Merknad
❖ Den enkelte arbeidstaker i Sørfold kommune skal opptre på en slik måte at medarbeidere eller brukere ikke føler seg krenket på noen måte.	
❖ Den enkelte arbeidstaker har et ansvar for å aktivt motarbeide mobbing og annen krenkende atferd ved å si fra om eller gripe inn overfor slik atferd.	
❖ Den som føler seg krenket har et ansvar for å si fra om dette.	
❖ Ledere på alle nivåer har et særlig ansvar for å formidle de verdier som ligger til grunn for denne planen og for å gripe inn ved brudd på reglene.	

B. til arbeid med barn og unge

Krav til den enkelte	Merknader
❖ Alle som arbeider med barn og unge i Sørfold skal kjenne innholdet i Opplæringsloven § 9A/ Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler og til innholdet av denne planen.	Umiddelbart
❖ Alle som arbeider med barn og unge i Sørfold skal ha kompetanse om mobbing og krenkende atferd, slik at de er i stand til å identifisere/gjenkjenne de ulike yringsformene, kjenner sin handlingsplikt og har kunnskap om hvordan de skal gripe inn.	<i>Leder plikter å sørge for tilbud om kompetanse. Den enkelte har en selvstendig plikt til aktivt å søke kompetanse.</i>
❖ Voksne skal være tydelige som forbilder og grensesettere både ved korrigerende atferd og i effektiv forebygging av mobbing, trakassering, undertrykking, isolering, utfrysing, usynliggjøring, latterliggjøring eller andre former for krenkende atferd.	Hele tiden

Mobbing og krenkende atferd
Plan for forebyggende arbeid i Sørfold.

❖ Ledere av virksomheter der barn eller unge oppholder seg, skal kjenne til hvilke plikter og oppgaver andre etater har i forhold til barn og unges oppvekstvilkår. De skal også legge til rette for å bistå samarbeidspartene til å kunne utføre et kvalitetsmessig arbeid til beste for barna.	
❖ Virksomheter som gir tilbud til barn og unge, skal ha en plan for arbeidet mot mobbing og andre former for krenkende atferd. Planen skal være i samsvar med sentralt ”Manifest mot mobbing”. Den skal være handlingsrettet og involvere både ansatte, foreldre og barn/unge.	Snarest
❖ Kulturskole, skoler, fritidsordninger, barnehager og fritidsklubber skal ha fokus mot alle former for krenkende atferd som grunnholdning i alt sitt arbeid. Formidlingen av verdier må skje både gjennom praksis og teoretisk formidling.	
❖ Alle voksne som arbeider med barn og unge skal utvise særlig aktsomhet, slik at de ikke selv utøver hersketeknikker eller andre former for krenkende opptreden eller handlinger, verken overfor andre voksne eller overfor barn/unge	Hele tiden

Krav til yrkesutøvelse	Merknader
❖ Tiltak i enkeltsaker skal skje i samarbeid med foreldrene til de involverte. Det bør alltid vurderes om involvering av samarbeidende fagområder i kommunen kan øke effekten av tiltak. Særlig viktig samarbeidspart for barnehage, skole og fritidsordning er helsetjenesten i kommunen.	
❖ Tiltak i enkeltsaker skal skje i samarbeid med foreldrene til de involverte. Det bør alltid vurderes om involvering av samarbeidende fagområder i kommunen kan øke effekten av tiltak. Særlig viktig samarbeidspart for barnehage, skole og fritidsordning er helsetjenesten i kommunen.	

A. Til omsorgstjenestene.

*Mobbing og krenkende atferd
Plan for forebyggende arbeid i Sørfold.*

<i>Krav</i>	<i>Merknader</i>

5.0 Kommunens tiltaksplan.

<i>Resultatmål</i>	<i>Tiltak</i>	<i>Målgruppe</i>	<i>Gjennomføring og ansvar</i>
--------------------	---------------	------------------	--------------------------------

Mobbing og krenkende atferd
Plan for forebyggende arbeid i Sørfold.

Ansatte i SK skal oppleve trygghet og respekt på sin arbeidsplass	Skape bevissthet om mobbing og krenkende atferd gjennom opplæring/kunnskapsbygging.	Ledere	
	Formidle holdninger mot krenkende atferd i alle sammenhenger	alle	Fortløpende/
	Etikk i yrkesutøvelsen som fast tema på ledermøter	Ledere i barnehage, skole, kulturskole	
	HMS-arbeidet gis økt prioritet med spesiell fokus på psykososialt miljø: 1. Opplæring i HMS-systemet 2. Gjennomføre trivselsundersøkelser	Alle ledere	1. Kurs 2. Spørreskjema – personalsjef
Brukere av kommunens tjenester skal møte entusiastiske og profesjonelle yrkesutøvere	1. System for kvalitetsdokumentasjon i barnehagene fullføres. 2. Alle skolene skal ha tatt i bruk Elevinspektørene 3. Skolene i Sørfold skal ha tatt i bruk et faglig anerkjent antimobbe-program, (for eksempel Olweus-programmet).	Brukerne – barn og foreldre	Styrene og rektorene
	Etikk i yrkesutøvelsen som fast tema på ledermøter	Ledere i barnehage, skole, kulturskole	
	Evaluering av hvordan holdningsarbeidet er videreført ved den enkelte arbeidsplass.		
	Mistanke om mobbing skal undersøkes. Avdekket mobbing skal umiddelbart følges av tiltak. I skole og barnehage skal alltid foreldre informeres og tas med på råd. Samarbeidende faginstans/er involveres.	Alle ansatte	Meldes ALLTID til nærmeste overordnet

Mobbing og krenkende atferd
Plan for forebyggende arbeid i Sørfold.

Alle forhold som oppdages og som har pågått over tid, skal meldes til kommunenivået. Kommunenivået skal holdes orientert om tiltak og utvikling i enkeltsaker. Det føres journal for tiltaksarbeidet.

Mobbing og krenkende atferd

Plan for forebyggende arbeid i Sørfold.

Vedlegg 1.

Dette er MOT

MOT er en ideell, landsomfattende stiftelse.

MOT skal skape varmere og tryggere oppvekstmiljø for barn og ungdom.

MOT skal være et verktøy for MOTs målgrupper slik at livskvalitet økes, og mobbing, vold og rusmisbruk reduseres og forebygges.

- MOT vil ha ungdom som er bevisste og trygge til å stå for egne valg
-
- MOT vil ha miljø der menneskene gjør hverandre verdifulle og betydningsfulle

Etter å ha gått "svanger" siden mai 1994, som kalenderprosjektet "Norske Toppidrettsutøvere mot Narkotika", ble MOT "født" 22. februar 1997 i Trondheim. Initiativtakere var Johann Olav Koss og Atle Vårvik.

Det noe originale egennavnet "MOT" ble valgt fordi det ligger styrke i navnet, og det har en dobbel betydning. Det handler om å ta et standpunkt til å være **mot** noe, og det handler om egenskapen å vise **mot** til noe.

MOTs kjerneverdier og grunnprinsipper er:

- MOT til å si nei
- MOT til å leve
- MOT til å bry seg

I dag er MOT både en Merkevare, et Handlingsprogram, et Landslag og en Pedagogikk.

MOTs Kapteinsgruppe består i dag av 36 personer fordelt på ca 19 lønnede årsverk. Hovedkontoret holder til i Trondheim. MOT har et eget team i Oslo og distriktskoordinatorer i de fleste fylkene i landet. I tillegg er det over 200 MOT-informatører som besøker skoleklasser og holder foredrag for foreldre rundt om i Norge. Minstekriterier for de menneskene som rekrutteres til MOT er at de er anerkjennende, tydelige, omsorgsfulle, folkelige, engasjerte og idealistiske. Det viktigste MOT gjør er å formidle MOTs grunnprinsipper til MOTs primærmålgruppe - ungdom – gjennom en nærhet, varme og tilstedeværelse på deres egen arena, enten det er på skolen eller i fritiden. MOT har også egne programmer for voksne fordelt på åtte forskjellige arenaer; svangerskapskurs, barnehage, barneskole, ungdomsskole, videregående skole, høyskoler, arbeidsliv, og idrett, kultur og fritid. MOT utdanner og følger opp egne informatører i hele landet. Samarbeids-/eierskapsavtaler er sammen med informasjonssamlinger, informasjonsaktiviteter og markedsaktiviteter viktige tiltak for å forsterke kjernevirksomheten.

MOTs resultater måles gjennom den atferdsendringen som skjer blant målgruppene når MOT blir brukt som verktøy. Atferdsendring blant ungdom og voksne skal oppnås gjennom opplæring og fokusering på holdninger, verdier og kulturbygging, og på kommunikasjon, samtaleverktøy og teambygging.

MOT gir ungdom bekræftelser, mening og trygghet gjennom å ta dem på alvor. MOT fokuserer på det positive, fremfor å fordømme og moralisere. MOT bryr seg, hjelper og støtter ungdom, og ungdom skal oppleve at et MOT-besøk, et foredrag, en aktivitet og alt MOT-materiell er morsomt, spennende, positivt og lærerikt.